

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 2010 – 2011

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης 1912-2012-2062

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Στεργιάννη Ευλαμπία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Θεσσαλονίκη από την ίδρυσή της το 315 π.Χ. μέχρι και σήμερα αποτελεί σημαντικό εμπορικό και πολιτιστικό κέντρο των Βαλκανίων. Το λιμάνι της πόλης και η διάνοιξη της Εγνατίας οδού (130 π.Χ.) συνετέλεσαν ώστε η πόλη να αναπτυχθεί οικονομικά, δημογραφικά και πολιτισμικά. Κατά τους Βυζαντινούς χρόνους η Θεσσαλονίκη χαρακτηρίστηκε Συμβασιλεύουσα και ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη μετά την Κωνσταντινούπολη. Κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας η Θεσσαλονίκη γνώρισε μεγάλη ακμή. Οι χριστιανοί και οι μουσουλμάνοι συνυπήρχαν στην πόλη ενώ η εγκατάσταση των Εβραίων κατά το 15ο αιώνα βοήθησε ουσιαστικά στην ανάπτυξή της. Την εποχή αυτή έγιναν σημαντικά έργα στην πόλη. Η πόλη συνδέθηκε σιδηροδρομικά με την Ευρώπη ενώ η κατασκευή των γραμμών του τραμ οδήγησε στην επέκταση της πόλης πέραν των τειχών.

Μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης το 1912 η Θεσσαλονίκη ήταν μία πόλη με έντονα τα στοιχεία της Ανατολής τόσο σε μορφολογικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Η καταστροφική πυρκαγιά του 1917 και το σχέδιο της Διεθνούς Επιτροπής για τον Ανασχεδιασμό της πόλης, με επικεφαλής τον Γάλλο πολεοδόμο και αρχιτέκτονα Ernest Hébrard στάθηκε αφορμή για να αποκτήσει η Θεσσαλονίκη τη σημερινή της μορφή και να χάσει τον «ανατολίτικο» χαρακτήρα της. Η μαζική εγκατάσταση στην πόλη των πληθυσμών της Μικράς Ασίας οδήγησε στην ραγδαία οικιστική ανάπτυξη της πόλης. Ο νόμος του 1929 «περί οριζόντιας ιδιοκτησίας» και η χρήση οπλισμένου σκυροδέματος στην ανέγερση κατοικιών οδήγησε στην εμφάνιση των πρώτων πολυκατοικιών στην πόλη, με αποκορύφωμα τη δεκαετία του '50, οπότε με το σύστημα της αντιπαροχής η πόλη έγινε μία τυπική τσιμεντούπολη της σύγχρονης Ελλάδας. Ο καταστροφικός σεισμός του 1978 είχε σαν αποτέλεσμα να φανούν τα σοβαρά προβλήματα που προκάλεσε η άναρχη οικοδόμηση στη Θεσσαλονίκη.

Η πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης είναι εξίσου σημαντική. Η ίδρυση της Διεθνούς Εκθέσεως, το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και άλλες εκδηλώσεις προβάλλουν την πόλη στο εξωτερικό. Στο τέλος του 20ού αιώνα η Θεσσαλονίκη ήταν η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.

Ο 21ος αιώνας βρίσκει τη Θεσσαλονίκη να προσπαθεί να διατηρήσει την αίγλη της παρά τις δύσκολες συγκυρίες της εποχής. Κατά την πρώτη δεκαετία του αιώνα ξεκίνησαν οι εργασίες του μητροπολιτικού σιδηροδρόμου που αναμένεται να επιλύσει το κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της πόλης ενώ παράλληλα εκπονούνται μελέτες που θα βοηθήσουν την πόλη και τους κατοίκους της. Η Θεσσαλονίκη καλείται να αντιμετωπίσει τη μόλυνση του Θερμαϊκού Κόλπου, την έλλειψη πρασίνου, την αποδυνάμωση του κέντρου αλλά και πληθώρα άλλων προβλημάτων.

Η έρευνα με τη μορφή ερωτηματολογίων που διεξήχθη στα πλαίσια της εργασίας, αναδεικνύει τα προβλήματα αυτά και φανερώνει την εικόνα που έχουν οι Θεσσαλονικείς για την πόλη τους προτείνοντας παράλληλα τρόπους που θα βοηθήσουν την πόλη να εξελιχθεί.

Τέλος, από τις προτάσεις των ερωτώμενων προκύπτουν οι ιδέες που θα μπορούσαν να συνδυαστούν με τις υπάρχουσες μελέτες για την πόλη της Θεσσαλονίκης ώστε η πόλη να αλλάξει, να βελτιωθεί και να γίνει επί της ουσίας η Μητρόπολη των Βαλκανίων. Πρόκειται για προτάσεις που μπορούν αν υλοποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική συγκυρία.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης, Πολεοδομικός σχεδιασμός Θεσσαλονίκης, Η Θεσσαλονίκη τον 20^ο αιώνα, Μητροπολιτική Διακυβέρνηση Θεσσαλονίκης, Προοπτικές ανάπτυξης της Θεσσαλονίκης